

УДК 378.1

АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ВНЗ

*Федоряка М. С., магістр
наук. керівник: Вдовиченко І. Н. к. т. н., доцент
Криворізький національний університет*

Науковий аналіз проблеми формування готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності у процесі фахової підготовки передбачає визначення психолого-педагогічних умов, які впливатимуть на ефективність процесу формування зазначеного виду готовності.

Під психолого-педагогічними умовами формування готовності до професійної діяльності ми розуміємо спеціально створене педагогічне середовище, що сприяє формуванню готовності студента до професійної діяльності з фахівцями даної галузі та сукупність методів, прийомів навчально-виховного процесу, які забезпечують формування готовності у процесі фахової підготовки.

Ми визначили низку умов, поміж яких пріоритетності надали формуванню готовності до професійної діяльності – сформованості в студентів мотивації до професійної діяльності та формуванню професійних орієнтацій (мотиваційний і ціннісно орієнтаційний компоненти).

Ми переконані, що мотивація є передумовою поведінки особистості, яка спонукає, спрямовує й організовує поведінку, а також надає особистісного змісту та значущості майбутній професійній діяльності. У разі наявності позитивно спрямованої мотивації професійна діяльність набуває чіткого особистісного змісту, що сприяє перетворенню із зовнішньо сформульованих цілей у внутрішні особистісні потреби. Для реалізації зазначеної психолого-педагогічної умови пропонуємо ввести у

навчально-виховний процес підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності цікаві практичні завдання, моделювання різних ситуацій у процесі вивчення дисциплін.

Професійні ціннісні орієнтації не виникають раптово, а формуються поступово, упродовж навчання у ВНЗ або у процесі безпосередньої професійної діяльності.

Наступною умовою формування готовності до професійної діяльності визначено використання інтерактивних технологій навчання. Інтерактивне навчання – це навчання в процесі спілкування, взаємодії студентів один із одним, із засобами учіння, із навчальним середовищем. Воно передбачає навчання в процесі спілкування, комунікації, коли сама навчально-комунікаційна діяльність перетворюється в засіб навчання [3].

Для практичної реалізації зазначеної педагогічної умови передбачено розробку та підготовку інформаційної бази (текстів лекцій, комп'ютерного й інформаційного забезпечення), яка забезпечуватиме повну можливість студентів отримувати наукову інформацію на рівні завдань спеціальності.

Третьою умовою формування готовності є застосування проблемних виробничих ситуацій під час занять з професійно зорієнтованих дисциплін.

Метод аналізу проблемних виробничих ситуацій полягає в тому, що в навчальному процесі викладач створює проблемні ситуації, які можуть виникнути в професійній діяльності. Від студента вимагається глибокий аналіз ситуації та прийняття відповідного оптимального рішення за певних умов[2].

Варто відзначити, що ефективно сприяти формуванню готовності може компетентний викладач фахових дисциплін, оскільки формування високого рівня готовності до професійної діяльності є неможливим без укомплектування ВНЗ кваліфікованими викладачами.

Важливим чинником удосконалення педагогічної компетентності викладачів в умовах ВНЗ розглядаємо систему підвищення їх кваліфікації,

що забезпечується комплексом підсистем: курсове підвищення кваліфікації; методична робота навчального закладу; самостійна робота; самоосвіта. У зв'язку з гуманізацією освіти та впровадженням особистісного підходу до студентів проблеми самореалізації і самовдосконалення викладачів мають особливе значення.

Отже, реалізувавши у навчально-виховному процесі ВНЗ виокремлені психолого-педагогічні умови, можна забезпечити високу результативність процесу формування готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності.

Література

1. Аксарина И. Ю. Педагогические условия адаптации выпускников школ на этапе перехода от общего к высшему профессиональному образованию : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 / И. Ю. Аксарина; Курганский гос. ун-т. – М., 2006. – 19 с.

2. Салов В. О. Основи педагогіки вищої школи : навчальний посібник / В. О. Салов. – Дніпропетровськ : Національний гірничий ун-т, 2003. – 183 с.

3. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті : монографія / С. О. Сисоєва, С. М. Алексюк та ін. ; за ред. С. О. Сисоєвої. – К. : ВІПОЛ, 2001. – 502 с. – С. 250–251.